

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

เสื้อผ้าห่มเป็นผ้าพื้นเมืองที่นิยมสวมใส่กันในทุกภาคของประเทศไทยโดยเฉพาะภาคเหนือ ทั้งนี้ชาวเมืองต่างๆ ในภาคเหนือและอีกหลายจังหวัดในประเทศไทยนิยมสวมใส่เสื้อผ้าห่มที่ผลิตมาจากจังหวัดแพร่เพราะมีชื่อเสียงโด่งดัง อีกทั้งเสื้อผ้าห่มเมืองแพร่ยังเป็นที่รู้จักและยอมรับกันโดยทั่วไป เนื่องจากความมีคุณภาพ ความคงทนของเนื้อผ้า สีห่มที่ใช้ย้อมผ้าตลอดจนมีรูปแบบที่เรียบง่ายสะดวกสบายแก่การสวมใส่ การผลิตเสื้อผ้าห่มทำกันเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนซึ่งได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำผ้าห่มห่มโดยวิธีการย้อมแบบดั้งเดิมมาจากบรรพบุรุษถือว่าผ้าห่มห่มเป็นผลิตภัณฑ์พื้นบ้านที่เก่าแก่และเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดแพร่เป็นสินค้าอีกประเภทหนึ่งที่สร้างชื่อเสียงและมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับจังหวัดแพร่ โดยยังคงรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มผู้ผลิตและตัดเย็บเสื้อผ้าห่มในจังหวัดแพร่ได้แก่ ตำบลทุ่งโฮ้ง ตำบลเหมืองหม้อ ตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ ตำบลเวียงทองและตำบลคอนมูล อำเภอสูงเม่น โดยมีแหล่งผลิตและจำหน่ายที่สำคัญมีชื่อเสียงและใหญ่ที่สุดตั้งอยู่ในตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมืองแพร่ (ไทยพานทุ่งโฮ้ง, 2549: ออนไลน์)

ปัจจุบันเสื้อผ้าห่มได้มีการผลิตหลากหลายรูปแบบมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค ซึ่งจะเห็นได้จากเสื้อผ้าห่มที่ผลิตในปัจจุบันมีหลากหลายแบบเช่น เสื้อกั๊ก เสื้อผ้าห่มคอจีน เสื้อเชิ้ต เสื้อซาฟารี เสื้อผ้าห่มแฟชั่นสำหรับสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษ นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาและประยุกต์เสื้อผ้าห่มโดยการนำผ้าปักมาตกแต่งกับผ้าห่มห่ม ทำการเขียนลายบนผ้า การพิมพ์ลายบนผ้า แต่เสื้อผ้าห่มแบบดั้งเดิมโดยเฉพาะเสื้อห่มแบบกั๊กยังคงได้รับความนิยมอยู่ เนื่องจากสวมใส่สบาย ใส่ได้หลายโอกาส ซึ่งยังคงมีการผลิตและจำหน่ายในตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมืองแพร่ นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าห่มห่มเป็นสินค้าอื่นๆ อาทิเช่น ของตกแต่งบ้าน กระเป๋า รองเท้า ผ้าคลุมไหล่ หมวก ผ้าปูโต๊ะ ผ้าคลุมเตียง หมอนอิง เป็นต้น ทั้งนี้ผู้ที่สนใจสามารถหาซื้อผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้จากร้านค้าในจังหวัดแพร่ โดยมีแหล่งจำหน่ายที่ใหญ่ที่สุดอยู่ที่ถนนยันตรกิจโกศล ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ในสภาวะปัจจุบันการแข่งขันของธุรกิจมีแนวโน้มที่รุนแรงมากขึ้นผู้ประกอบการจะต้องมีการตัดสินใจที่จะกำหนดทางเลือก หรือกำหนดแผนในการผลิต ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ทันต่อการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตามในการประกอบธุรกิจข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นข้อมูลภายในหรือข้อมูลภายนอกล้วนแต่มีความสำคัญสำหรับผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก สำหรับข้อมูลภายในเช่น ข้อมูลด้านการผลิต ข้อมูลด้านการเงินและการบัญชี ถือเป็นข้อมูลที่สำคัญ โดยเฉพาะข้อมูลด้านการผลิต ผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการคำนวณต้นทุน เพื่อการวางแผนในการผลิตและเพื่อประกอบการตัดสินใจในการผลิตเสื้อผ้าห่มก็เช่นเดียวกัน ผู้ประกอบการผลิตเสื้อผ้าห่มส่วนใหญ่เป็นการผลิตในครัวเรือนและยังประสบปัญหาด้านการผลิตคือ ปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูง (สิวลดา วงศ์ไพบูลย์วัฒนา, 2543: 75) โดยเฉพาะผู้ผลิตเสื้อผ้าห่มแบบดั้งเดิม เป็นการผลิตกันในครอบครัว ถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลด้านบัญชี โดยเฉพาะข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต จึงทำให้ไม่สามารถทราบถึงต้นทุนในการผลิตที่แท้จริง

ดังนั้นผู้ทำการศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตเสื้อผ้าห่ม ในตำบลทุ่งไผ่ อำเภอเมืองแพร่ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ ที่จะลงทุนผลิตและจำหน่ายเสื้อผ้าห่มรวมถึงผู้ที่สนใจโดยทั่วไป อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดแพร่

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตเสื้อผ้าห่มในตำบลทุ่งไผ่ อำเภอเมืองแพร่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

ทำให้ทราบต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตเสื้อผ้าห่มในตำบลทุ่งไผ่ อำเภอเมืองแพร่ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจลงทุนใช้เป็นข้อมูลเพื่อตัดสินใจในการผลิตและจำหน่ายในอนาคต

นิยามศัพท์

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนจากการลงทุนผลิตเสื้อผ้าหม้อห้อม ตั้งแต่การเตรียมวัตถุดิบจนกระทั่งเป็นเสื้อสำเร็จรูปพร้อมจำหน่าย

ผลตอบแทน หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับจากการผลิตเสื้อหม้อห้อมหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการลงทุนแล้ว

เสื้อหม้อห้อม หมายถึง เสื้อที่ผลิตมาจากผ้าดิบแล้วนำมาตัดเย็บเป็นเสื้อแบบกุยเฮงโดยใช้วิธีการย้อมแบบดั้งเดิม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved